

РЕШЕНИЕ

№ 369

гр. Кюстендил, 07.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ, XV-ТИ СЪСТАВ в публично заседание на двадесет и осми септември, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Калин К. Василев

при участието на секретаря ИРЕНА АНДР. АЛЕКСАНДРОВА
като разгледа докладваното от Калин К. Василев Гражданско дело №
20211520101409 по описа за 2021 година

Делото е образувано пред Софийски районен съд, който с определение №22600 от 23.05.2021 г. постановено по гр. д. №61387/2018 г. по описа на СРС, на основание чл.118, ал.2 от ГПК, го е прекратил и изпратил по подсъдност в Районен съд – Кюстендил.

Съдът е сезиран с искова молба, депозирана от З. против Н.А.“

В исковата молба се твърди, че на 17.08.2015 г. К. СЛ. БЛ. като водач на МПС с рег. № *****, собственост на Р. Б. П., при движение по АМ Струма, км. 319+500, реализирал произшествие – автомобилът ударил метална тръба, намирала се в активната лента за движение. Бил съставен протокол за ПТП, определящ, че причините за произшествието се дължали на наличие на метална тръба на пътното платно. Автомобилът бил със сключена застраховка „Автокаска“ в дружеството – ищец, застрахователна полица №*****, действаща към момента на ПТП. Била заведена щета с №***** и било изплатено обезщетение в размер на 2159, 22 лв. С уведомително писмо била поканена Н. да възстанови платеното застрахователно обезщетение, но това не се случило. Иска се осъждане на Н. да плати сума в размер на 2174, 22 лв. – застрахователно обезщетение и 15 лв. ликвидационни разноски, ведно със законната лихва от завеждане на исковата молба до пълното изплащане на сумата, включително и присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение с включено ДДС. Иска се и мораторна лихва на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД в размер на 409, 27 лв. за периода 04.08.2016 г. до завеждане на иска – 15.06.2018 г.

В срока по чл. 131 от ГПК ответната страна е депозирала отговор на исковата молба.

Оспорва се иска като неподсъден на СРС /, където първоначално е депозиран иска и от там същият е изпратен по подсъдност в КРС/. Сочи се, че липсвали доказателства обезщетението да е било изплатено. Застрахователният договор не бил влязъл в сила, тъй като не се доказвало да е платена първата вноска, не се доказвало да са платени и останалите вноски по застрахователния договор. Оспорва се материалната доказателствена сила на протокол за ПТП №1265429/17.08.2015 г.; оспорва се застрахователната полица, представена с исковата молба; оспорва се истинността на писмените доказателства, представени с иска. Твърдяното изпадане на метална тръба в активната лента на движение, причинило ПТП имало характер на непреодолима сила и затова не следвало да се ангажира отговорността на Н., която действала с грижа на добър стопанин. За да се вмени отговорност на Н. следвало да има причинна връзка между деяние и вреда. Вредата трябвало да е пряка последица от непозволено деяние, а не резултат от случайни обстоятелства. Посочената застраховка не включвала покритие за описаните щети на автомобила. Ако е платено обезщетение то било без основание. Не били представени с иска общите условия на застрахователния договор. Протоколът за ПТП нямал материална доказателствена сила за механизма на произшествието, тъй като представлявало заключение на съставителя му. Ищецът, претендиращ обезщетение във връзка с увреждането носел доказателствената тежест да докаже механизма на ПТП, доколкото представения протокол протоколът не удостоверявал релевантни за механизма на ПТП обстоятелства. Оспорва се механизмът на реализиране на ПТП. Сред доказателствата липсвало обстойно детайлизиране на пътния участък. Това създавало предпоставка да се смята, че щетите е възможно да били възникнали от други събития, неописани в протокола за ПТП. Причинно-следствената връзка между щети и произшествие не била установена по категоричен начин. Оспорва се, описаните щети да са предизвикани от попадането на автомобила върху метална тръба, намираща се на пътното платно. Налице било виновно поведение на водача – несъобразена скорост и неуместни действия на водача.

Прави се възражение за намаляване на обезщетението поради съпричиняване на вредите от страна на водача на основание чл. 51, ал. 2 от ЗЗД. Ответникът намира за неоснователна и претенцията за лихва за забава, тъй като не се доказвало, че Н.била в забава.

Иска се отхвърляне изцяло на депозираните искове и присъждане на разноски, включително юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание исковата молба и отговорите се поддържат.

-

Съдът, след като взе предвид доводите на страните, и като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

От представените по делото писмени доказателства се установява, че между ищцовото дружество от една страна и Р.П., собственикът на автомобил марка „***“,

модел „***“, с рег. №*****, била сключена застраховка „Автокаска ХИТ“ със застрахователна полица №***** /л. 9 от гр. д. №*****/2018 г. по описа на СРС/, със срок на действие от 00 ч. на 29.10.2014 г. до 24 ч. на 28.10.2015 г., т.е. и по време на настъпване на ПТП – 17.08.2015г. видно от приложените Общи условия към застрахователната полица /л.32-л.36 от гр. д. №61387/2018 г. по описа на СРС/ в раздел II „Покрити рискове и разходи“, клауза „Хит каско“ е уговорено, че застрахователят изплаща застрахователно обезщетение и при ПТП вследствие на удар на МПС с подвижни или неподвижни предмети, като освен щетите по автомобила, съгласно раздел VIII “Застрахователно обезщетение“ от ОУ към застрахователния договор в 4.2. е уговорено, че застрахователят заплаща и транспортните разходи за репатриране на автомобила, но не повече от 1000 лв.

По делото е приет протокол за ПТП №***** от 17.08.2015 г. /л.8/ №01, в който се сочи, че на 17.08.2015 г. водачът на процесния автомобил преминал през метална тръба, намираща се в пътна лента на АМ Струма. Протоколът е подписан от съставителя му и участника в движението – водачът К.Б..

На 18.08.2015г. е представено пред застрахователя уведомление за щета на процесното МПС, в следствие на ПТП от предходния ден.

Изготвени са били две опис – заключения от 19.08.2015 г. от представителство на застрахователя в гр. Б.град, за щета на МПС /л.14-15/, в които са индивидуализирани повредените части от автомобила.

Съгласно заключението на вещото лице от приетата по делото съдебна авто-техническа експертиза, което съдът кредитира като обективно и направено по знание и съвест, се установява, че З. е изплатило общо 2 159, 22 лв., от които 1219,22 лв. на автосервиза, извършил ремонта – „*****“ ООД, като отделно от тази сума платил 940 лв. на собственика на автомобила за закупените от нея резервни части, които възлизали на стойност 790 лв., както и сумата от 150 лв. за транспортирането на катастрофиралия автомобил до сервиза на „Е*****“ ООД, гр. С. Горното се потвърждава от приложените по делото писмени доказателства- Фактура №***** от 31.08.2015г. / л.18/, разходен касов ордер №***** от 18.09.2015г./л.25/, фактура №*** от 21.08.2015г. и фактура №*** от 25.08.2015г. /последни две на л.26 от делото по описа на СРС/.

След извършените ремонтни дейности в сервиза бил изготвен приемо-предавателен протокол от 31.08.2015 г. между водача на колата и сервиза, че процесният автомобил е в изправно техническо състояние.

До Агенция „П. гр. С., от застрахователя „Б., била изпратена регресна покана, като ищецът е счел ответника за отговорен за настъпване на щетата. Липсват данни – доказателства или отбелязване върху поканата същата да е доведена до знанието на А.“ гр. С..

Що се касае до останалите въпроси от заключението на вещото лице, то в същото определено, че стойността на ремонта – труд и резервни части е в общ размер на 1614, 22 лв., като разликата в претендираната от ищеца сума /2 159, 22 лв. плюс 15 лв. ликвидационни разходи, т.е. обикновено за хонорар на вещо лице за определяне на

степената на увреждане и детайлите/ е, че вещото лице приема, че стойността на използваните резервни части следва да бъде намалена на половина, доколкото се касае до автомобил на възраст 9 г. и 4 месеца към момента на извършване на ремонта. Вещото лице отговаря и положително дали е налице причинно-следствена връзка между настъпилото ПТП и щетите върху превозното средство. Изяснено е, че застрахователят е изплатил застрахователната премия към дружеството, а последното е изплатило сума в общ размер на 2159, 22 лв., една част от които на сервиза, в който е осъществен ремонтът, а друга част – на водача за резервни части, както и за репатриране на автомобила до сервиза. Отделно в. л. намира, че са платени 15 лв. ликвидационни разходи, за което няма представен платежен документ по делото.

При така установените фактически обстоятелства по делото, съдът приема от правна страна следното:

Исковата претенция е с правно основание чл. 213 от Кодекса за застраховането (КЗ) отм. към настоящия момент, приложим съгласно разпоредбата на § 22 от КЗ в сила от 01.01.2016 г., вр. чл. 49 от ЗЗД (по правилата, уреждащи отговорността на причинителя на вредата) и акцесорен иск за присъждане на законна лихва с правно основание чл. 86 от ЗЗД.

По допустимостта:

Съдът намира иска за процесуално допустим - предявен е от легитимирана страна при наличието на правен интерес и липсата на отрицателни процесуални предпоставки за осъществяване правото му на иск, срещу надлежен ответник.

По основателността: В разпоредбата на чл. 213, ал. от КЗ (отм.) законодателят е превдвил, че с плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата - до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне. Ето защо, суброгационното право на застрахователя на риска по имуществената застраховка е обусловено от наличието на имуществено застрахователно правоотношение между застрахователя и увреденото застраховано лице, съществуващо основание за ангажиране гражданската отговорността на увреждащото лице към собственика на увреденото имущество по силата на чл. 45 ЗЗД или чл. 50 ЗЗД, съответно чл. 49 ЗЗД и плащане от застрахователя към застрахования на дължимо застрахователно обезщетение. От това следва, че застрахователят може да се суброгира в правата на застрахования както срещу прекия причинител на вредата по чл. 45 ЗЗД, така и срещу възложителя по чл. 49 ЗЗД. В т.см. Решение № 152 от 2.02.2011 г. на ВКС по т. д. № 51/2010 г., I т. о., ТК, докладчик съдията Мариана Костова, постановено по реда на чл. 290 от ГПК.

От приложената към исковата молба застраховка „Автокаско ХИТ“ със застрахователна полица №***** в която е отбелязано плащането на първата вноска от застрахователната премия, следва че между собственика на автомобила и застрахователя /ищец/ „Б. е съществувало валидно застрахователно правоотношение,

със срок на действие /29.10.2014 г. до 28.10.2015 г./, обхващащ датата на настъпване на процесното ПТП 17.08.2015 г. по отношение възражението на ответника, че липсват доказателства да са платени всички вноски по застрахователната премия, следва да се посочи, че съгласно чл. 187 от КЗ /отм./ застрахователният договор влиза в сила след плащането на цялата дължима премия или на първата вноска от нея при разсрочено плащане на премията, освен ако със закон е предвидено или в договора е уговорено друго. В този смисъл възражението на ответника дали е платена цялата застрахователна премия, с оглед на факта, че плащането е разсрочено, то следва да се посочи, че валидността на договора следва най-малкото от плащането на първата вноска /, а не на всички уговорени/. Обстоятелството дали е платена всяка следваща първата вноска, касае вътрешните отношения между застраховател и застрахован и не е релевантен на оспорването за валидност изцяло да договора, ergo дали се дължи регресно обезщетяване за платените суми.

По отношение на настъпването на ПТП на 17.08.2015 г., то протоколът, на който се позовава ищецът - №***** г., съдържащ описание на механизма на ПТП е съставен едностранно от трето за производството лице - автоконтрольор и не носи подпис на представител на ответника. При това положение този протокол не може да му бъде противопоставен, именно защото представлява само неподписан от нея частен свидетелстващ документ, в който са удостоверени изгодни за ищецът и водачът на автомобила твърдения. Същият няма обвързваща материална доказателствена сила и за съда, поради което при оспорване на отразеното в него не е нужно откриване на производство по реда на чл. 193 от ГПК. Това е така, защото частният свидетелстващ документ не доказва нито фактите, които са предмет на направеното изявление, нито датата и мястото на съставянето на документа – *в този смисъл е РЕШЕНИЕ № **** от 22.01.2014 г. по гр. д. № ****/2013 г., Г. К., III Г. О. на ВКС*. Удостоверените с протокола факти и обстоятелства подлежат на доказване по общия ред, каквото е проведено надлежно от носещата доказателствената тежест страна - ищцовото дружество – от една страна причинно – следствена връзка между ПТП и отразените по автомобила щети е установено да съществува, съгласно заключението на вещото лице, а от друга страна, изложените в протокола твърдения във висока степен на идентичност се изложиха от разпита на свидетеля К.Б., разпитан в открито съдебно заседание от 28.09.2021 г. Въпреки изтеклия дълъг период от време от настъпване на ПТП до разпита същият изложи механизма на ПТП и в частност, без детализиране, на обема на повредите по управлявания от него автомобил.

По отношение размера на претенцията, следва да се отчете, че от приложените Общи условия към застрахователната полица /л.32-л.36 от гр. д. №61387/2018 г. по описа на СРС/ в раздел II „Покрити рискове и разходи“, клауза „Хит Каско“ е уговорено, че застрахователят изплаща застрахователно обезщетение и при ПТП вследствие на удар на ППС с подвижни или неподвижни предмети, като освен щетите по автомобила, съгласно раздел VIII “Застрахователно обезщетение“ от ОУ към застрахователния договор в 4.2. е уговорено, че застрахователят заплаща и транспортните разходи за репатриране на автомобила, но не повече от 1000 лв. Т. е. между застрахован и застраховател за периода на действие на договора е съществувало задължение застрахователят да покрие щетите за застрахования, сред които разходи за труд, закупуване на резервни части, репатриране в случай, че автомобилът не е движение и обичайните ликвидационни разходи. Същите се доказват с приложените към исковата молба Фактура №***** от 31.08.2015г. / л.18/, разходен касов ордер

№***** от 18.09.2015г./л.25/, фактура №***** от 21.08.2015г. и фактура №*** от 25.08.2015г. /последни две на л.26 от делото по описа на СРС/. Всичките в общ размер от 2 159,22 лв. и допълнително 15 лв. за ликвидационни разходи. Видно от приетата автотехническа експертиза това обезщетение е платено от страна на застрахователя. Действително вещото лице е калкулирало друга страна стойност за труд, резервни части и репатриране, като в частта за стойност на резервните части, за които е доказано, чрез фактури, че на водача е платена сума в размер на 790 лв., същият предлага стойност от 395 лв., т.е. на половина с аргумент от Наредба №24/2006 г. на КФН, че с оглед възрастта на автомобила следва да се намали стойността на резервните части с коефициент 0,5. Този подход на вещото лице касае целесъобразно разходване на материални активи – да не се влагат нови части в амортизирана вещ. Настоящият съдебен състав не възприема това гледище, тъй като релевантно за определяне на стойността е на първо място уговореното между страните в договора, а там – в раздел VIII “Застрахователно обезщетение“ от ОУ, отсъства подобна на предложената от вещото лице уговорка за процентно заплащане на стойността на резервни части в случай на амортизиран автомобил, както и с оглед на представените разходни документи. Ето защо застрахователят заплаща в пълна стойност обезщетение за резервните части, вложени в ремонта на колата. На следващо място съгласно чл. 213, ал. 1 от КЗ /отм./застрахователят се суброгира в правата на застрахования до размера на платеното обезщетение.

Според разпоредбата на чл. 19, ал. 1, т. 1 от Закона за пътищата /ЗП/, пътищата от републиканската пътна мрежа /, част от която е АМ Струма, а преди път Е79/ се поддържат от А., а това, видно от текста на чл. 19, ал.2, т.3 от ЗП включва ремонта и поддържане на пътищата. В този аспект АПИ е надлежен ответник по иска.

По възражението за съпричиняване:

Съпричиняването винаги е налице, когато поведението на увредения се намира в причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат. В този случай липсват фактически данни, които да обосноват констатация от такъв порядък. Приносът, на който се позовава ответникът, по правило трябва да е конкретен - да се изразява в извършването на определени действия или въздържане от такива, от страна на пострадалото лице, както и да е установен недвусмислено, а не хипотетично предполагаем – *спр. Решение № ** от 4.02.2014 г. на ВКС по т. д. № ***/2013 г., I т. о., ТК, докладчик съдията К.Н.* Недопустимо е приложението на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, когато приносът на увреденото лице не е доказан при условията на пълно главно доказване. В настоящия случай се твърди, но не се доказва водачът да е управлявал автомобила с несъобразена или превишена скорост, нито че е бил в състояние да избегне контакта с метална тръба намираща се в неговото платно за движение.

По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД:

Принципно е разбирането, че обезщетението по чл. 86, ал. 1 ЗЗД има обезщетителна функция за вредите на кредитора от забавата при изпълнение на парично задължение. Обезщетението в размер на законната лихва е функционално обусловено от главния дълг, поради което същото се присъжда върху признатата за

основателна претенция за главницата, но се дължи от деня на забавата. Досежно конкретния случай и при наличие на основанията по чл. 213 КЗ (отм.), съдебната практика приема, че е нужна покана. При регресния иск правата на суброгиралия се са обусловени от направеното плащане, поради което за поставяне на длъжника в забава е необходима покана за изпълнение съгласно чл. 84, ал. 2 ЗЗД. В този смисъл решение № 18 от 22.03.2017 г. по т. д. № 1935/2015 г., II Т.О., ВКС и решение № 86 от 10.07.2012 г. по т. д. № 467/2011 г., I Т.О., ВКС. Задължението на делинквента към застрахователя е задължение без срок за изпълнение, към което, с оглед регресния характер на вземането, не може да се приложи разпоредбата на чл. 84, ал. 3 ЗЗД. Ирелевантен е и моментът на извършеното плащане, което има значение само за възникване на регресното право, но не и за поставяне на длъжника в забава (моментът на настъпване на изискуемостта не съвпада с момента на забавата). Ето защо, за да се реализира отговорността за забава е необходима покана. Такава покана, макар и да се твърди, че е изпратена и получена от ответника тук, доказателства в т. см. не са ангажирани. В кориците на делото се съдържа такава, но няма данни за получаването ѝ от ответника, поради което акцесорната искова претенция остава недоказана и като такава ще бъде оставена без уважение, като законна лихва се дължи, но от датата на завеждане на иска.

По отговорността за разноски:

С оглед изхода на делото и на основание чл. 78 от ГПК на страните се дължат разноски, при тяхното доказване да са сторени, съобразно уважената, респективно отхвърлената част от иска. В случая от страна на ищеца се претендира доказано платено адвокатско възнаграждение в размер на 410 лв. /, за което е налице пълномощно за 350 лв. и документ, че пълномощникът е лице, регистрирано по ДДС/, държавна такса за гледане на делото, възнаграждение за вещо лице и депозит за явяване на свидетел. От страна на ответника, представляван от юрисконсулт, е определено възнаграждение по реда на чл. 25 от Наредбата за правната помощ в размер на 200 лв. /при евентуално пълно отхвърляне на иска/. Доколкото искът се отхвърля в частта за мораторната лихва, която е размер на 409,27 лв., то пропорционално на целия иск се формира задължение ответникът да плати на ищеца обща сума в размер на 679,13 лв., а ищецът ще дължи на ответника сумата от 31,68 лв. За тези суми страните съответно ще бъдат осъдени.

По обжалването:

На основание чл. 258 и чл. 259 от ГПК решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Окръжен съд-Кюстендил в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Воден от горното и на основание на основание чл. 213, ал. 1 от КЗ отм. във вр.

РЕШИ:

ОСЪЖДА А.“, адрес: гр. С., бул. „М.“ №*, да плати на З., ЕИК: *****, адрес: гр. С., бул. „Д.“ №**, представлявано от С. П. и К. К., сума в размер на 2174,22 лв. /две хиляди сто седемдесет и четири лева и двадесет и две стотинки/, представляващо изплатено застрахователно обезщетение и ликвидационни разноси по силата на договор за застраховка „Автокаско“ и застрахователна полица №*****, със срок на действие 29.10.2014 г. -28.10.2015 г., сключен между З.“ ЕИК: *****, и Р. Б. П., ЕГН: *****, поради настъпило на 17.08.2015 г. на АМ Струма, както и законната лихва върху сумата от 2174, 22 лв. от датата на подаване на исковата молба - 18.09.2018 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОТХВЪРЛЯ иска на З., ЕИК: *****, адрес: гр. С., бул. „Д.“ №**, представлявано от С. П. и К. Кр. против А.“, адрес: гр. С., бул. „М.“ №*, в частта за осъждане на последния да плати на З. сума в размер на 409, 27 лв., представляваща мораторна лихва върху сумата от 2174, 22 лв. - изплатено застрахователно обезщетение и ликвидационни разноси по силата на договор за застраховка „Автокаско“ и застрахователна полица №*****, за периода от 04.08.2016 г. – падеж за плащане, до завеждане на иска – 18.09.2018 г.

ОСЪЖДА Агенция „П.“, адрес: гр. С. бул. „М.“ №*, да плати на З. , ЕИК: *****, адрес: гр. С., бул. „Д.“ №**, разноси по делото в общ размер на 679, 13 лв. / шестстотин седемдесет и девет лева и тринадесет стотинки/.

ОСЪЖДА З., ЕИК: ***** адрес: гр. С., бул. „Д.“ №**, да плати на А. адрес: гр. С., бул. „М. №*, разноси по делото в общ размер на 31, 68 лв. / тридесет и един лева и шестдесет и осем стотинки/.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Окръжен съд-Кюстендил в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Кюстендил: _____